

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

„Aprob”

Directorul Colegiului de
Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Răcilă Lilia

29.01 2023

Curriculum la disciplina

F.01.O.008 Compoziție I

Specialitatea: 21120

Tehnologii Poligrafice

Calificarea:

Tehnician în tehnologii poligrafice

Chișinău 2023

Autor:

Nița Ion, grad didactic I, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Voinschi Nina, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Aprobat de:

Consiliul artistic și de evaluare al Colegiului de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Director

Răcilă Lilia

7.12 2022

Recenzenți:

1. Vatavu Tatiana, grad didactic superior,
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”.
2. Cojocar Emil, grad didactic superior,
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”.

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://edu.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Cuprins

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III.	Competențele profesionale specifice disciplinei	5
IV.	Administrarea disciplinei	5
V.	Unitățile de învățare	6
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	7
VII.	Studiul individual ghidat de profesor	7
VIII.	Lucrările practice / de laborator recomandate	8
IX.	Sugestii metodologice	8
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	9
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	10
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor	11

I. Preliminarii

Unitatea de curs „Compoziție I” face parte din componenta fundamentală a planului de învățământ la specialitatea 21120 – **Tehnologii Poligrafice**. Disciplina are alocate un număr de 90 ore/sem., dintre care: 30 ore/sem. – ore de studiu contact direct și 60 ore/sem. – ore de studiu individual.

Scopul studierii acestei discipline constă în formarea și dezvoltarea cunoștințelor și abilităților în domeniul – Compoziției, în special la dezvoltarea competențelor profesionale specifice: *determinarea și analizarea tipurilor de compoziție; distingerea elementelor de limbaj plastic: punctul, linia, pata; analizarea culorii ca mijloc artistic în compoziție; Implementarea principiilor de organizare a compoziției.*

De asemenea, modulul contribuie la dezvoltarea competenței profesionale generale, valabile domeniului de formare profesională – Arte Vizuale.

Procesul de instruire va fi organizat în așa mod, încât elevii să aibă oportunități de a învăța prin intermediul sarcinilor propuse, a evolua, a studia și a obține experiența artistică în procesul lucrului practic. Disciplina „Compoziție I” este centrată pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini specifice specialității – „Tehnologii poligrafice”, din domeniul de formare profesională – Arte Vizuale.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Unitatea de curs „Compoziție I” este destinată formării și dezvoltării competențelor profesionale specifice pentru specialitatea - „Tehnologii poligrafice”, cu calificarea-Tehnician în tehnologii poligrafice. Cunoștințele și abilitățile dobândite la această unitate de curs sunt necesare pentru: elaborarea compozițiilor, realizarea proiectelor și a lucrărilor de autor, reproducerea operelor de artă, elaborarea compozițiilor pentru diverse produse poligrafice.

Putem afirma că „Compoziție I” este o disciplină fundamentală pentru specialitatea „Tehnologii poligrafice”, ce va forma competențe, abilități de bază a unui specialist în tehnologii poligrafice. Procesul de instruire la disciplina dată este conceput în așa mod, încât elevii să aibă oportunități de a utiliza și de a dezvolta propriile viziuni artistice profesionale în procesul realizării compoziției decorative.

Cunoștințele și abilitățile obținute pe parcursul studierii disciplinei „Compoziție I” vor servi ca temelie pentru formarea profesională a elevilor în cadrul următoarelor unități de curs: Compoziție II-VI, Design grafic I-VIII, Compoziția grafică I-II.

Înșușirea cursului respectiv va avea un impact direct față de formarea nivelului profesional al viitorului specialist în „Tehnologii poligrafice”. După studierea acestui modul, elevul va fi capabil să:

- aplice principiile și legitățile compoziției frontale;
- implementeze în elaborarea compozițiilor elementele de limbaj plastic: punctul, linia, pata;
- distingă și să aplice diverse sisteme cromatice;
- aplice în crearea compozițiilor contrastele cromatice;
- determine culorile primare, secundare, terțiale;
- distingă culorile spectrului cromatic;
- implementeze diverse tipuri de ritm în crearea compozițiilor;
- determine echilibrul în compoziția frontală.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

CS1. Determinarea și analizarea tipurilor de compoziție.

CS2. Distingerea elementelor de limbaj plastic: punctul, linia, pata.

CS3. Analizarea culorii ca mijloc artistic în compoziție.

CS4. Implementarea principiilor de organizare a compoziției.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Nr. de credite
	Total	Contact direct		Studiul individual		
		Prelegeri	Practică / seminar			
I	90	6	24	60	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Inițiere în compoziție.	
<p>CS1. Determinarea și analizarea tipurilor de compoziție.</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza noțiunii de compoziție. - determinarea compoziției plastice și compoziției decorative. - definirea compoziției figurative și compoziției nonfigurative. 	<ul style="list-style-type: none"> 1.1 Noțiunea de compoziție. 1.2 Particularitățile compoziției plastice și compoziției decorative. 1.3 Analiza caracteristicilor dintre compoziția figurativă și ce-a nonfigurativă.
2. Elemente de limbaj plastic.	
<p>CS2. Distingerea elementelor de limbaj plastic: punctul, linia, pata.</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea noțiunii de elemente de limbaj plastic. - implementarea punctului – element de limbaj plastic. - aplicarea liniei – element de limbaj plastic. - implementarea petei – element de limbaj plastic. 	<ul style="list-style-type: none"> 2.1 Noțiunea de elemente de limbaj plastic. 2.2 Punctul – element de limbaj plastic. 2.3 Linia – element de limbaj plastic. 2.4 Pata – element de limbaj plastic.
3. Culoarea-mijloc artistic în elaborarea compoziției.	
<p>CS3. Analizarea culorii ca mijloc artistic în compoziție.</p> <ul style="list-style-type: none"> - analiza noțiunii de sisteme cromatice. - distingerea contrastelor cromatice. - aplicarea culorilor primare, secundare, terțiale (cercul lui Itten). - definirea spectrului cromatic. - aplicarea nuanțelor cromatice. 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1 Noțiunea de sisteme cromatice. 3.4 Contrastele cromatice. 3.2 Culorile primare, secundare, terțiale (cercul lui Itten). 3.3 Spectrul cromatic. 3.5 Nuanțele cromatice.

4. Principii de organizare a compoziției.	
CS4. Implementarea principiilor de organizare a compoziției. - definirea noțiunii de principii de organizare a compoziției. - distingerea ritmulului în compoziție. - aplicarea simetriei și asimetriei în compoziție. - implementarea echilibrului în compoziție.	4.1 Noțiunea de principii de organizare a compoziției. 4.2 Ritmul în compoziție. 4.3 Simetria și asimetria în compoziție. 4.4 Echilibrul în compoziție.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucru individual
			Prelegeri	Practică/seminar	
1.	Inițiere în compoziție	12	1	3	8
2.	Elemente de limbaj plastic	24	1	7	16
3.	Culoarea - mijloc artistic în elaborarea compoziției.	24	2	6	16
4.	Principii de organizare a compoziției.	30	2	8	20
	Total	90	6	24	60

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Inițiere în compoziție			
1.1 Compoziție plastică și decorativă în arta plastică.	Portofoliu cu material vizual	Prezentarea portofoliului	Săptămâna 1
1.2 Compoziția figurativă și compoziția nonfigurativă.	Referat	Prezentarea referatului	Săptămâna 2
2. Elemente de limbaj plastic.			
2.1 Elementele de limbaj plastic în arta decorativă.	Portofoliu cu material vizual	Prezentarea portofoliului	Săptămâna 3
2.2 Procedee de implementare a punctului în compoziție.	Schițe liniare/tonale (trei variante)	Prezentarea schițelor	Săptămâna 4
2.3 Metode de implementare a liniei în compoziție.	Schițe liniare/tonale (trei variante)	Prezentarea schițelor	Săptămâna 5
2.4 Pata element de limbaj plastic în compoziție.	Schițe liniare/tonale (trei variante)	Prezentarea schițelor	Săptămâna 6

3. Culoarea-mijloc artistic în elaborarea compoziției.			
3.1 Contrastele cromatice.	Referat	Prezentarea referatului	Săptămâna 7
3.2 Gradientul cromatic și acromatic.	Lucrare practică	Prezentarea lucrării	Săptămâna 8-9
3.3 Culorile primare, secundare, terțiale (cercul lui Itten).	Referat	Prezentarea referatului	Săptămâna 10
4. Principii de organizare a compoziției.			
4.1 Ritmul în compoziția.	Schițe liniare/tonale (trei variante)	Prezentarea lucrării	Săptămâna 11
4.2 Simetria și asimetria în compoziție.	Schițe liniare/tonale (trei variante)	Prezentarea lucrării	Săptămâna 12-13
4.1 Echilibrul în compoziție.	Schițe liniare/tonale (trei variante)	Prezentarea lucrării	Săptămâna 14-15

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice/ de laborator	Ore
1.	Inițiere în compoziție.	Portofoliu cu material vizual - compoziție plastică și decorativă în arta plastică.	3
2.	Elemente de limbaj plastic.	Elaborarea compoziției aplicând elementele de limbaj plastic - punct, linie, pată. rezolvare alb/negru.	7
3.	Culoarea-mijloc artistic în elaborarea compoziției.	Reprezentarea cromatică a – Cercului lui Itten.	6
4.	Principii de organizare a compoziției.	Elaborarea compoziției aplicând principiile de organizare a compoziției: ritmul, simetria, echilibrul.	8
		Total	24

IX. Sugestii metodologice

În procesul instructiv-educativ la unitatea de curs „Compoziție I” cadrul didactic va folosi tehnologii eficiente de predare-învățare, caracteristice specificului domeniului de formare profesională – Arte Vizuale. În special se vor aplica acele tehnologii, forme și metode de organizare a activităților de predare-învățare, care sunt eficiente specialității „Tehnologii poligrafice”.

Specific acestei unități de curs este că, componentele competenței profesionale se formează prin sarcini didactice cu caracter de creație artistică, cu alte cuvinte, competențe de a inventa, a elabora, a crea compoziții decorative. În acest sens numărul de sarcini (unități de învățare) propuse elevilor va fi echilibrat în raport cu complexitatea lor, oferind ore de predare-învățare necesare procesului de creație.

Metodele recomandate pentru a fi utilizate în procesul de predare-învățare sunt: expunerea de material teoretic, lucrul la calculator (individual și/sau sub conducerea cadrului didactic), reproducerea mostrelor propuse, lucrări practice, elaborarea proiectelor individuale, studierea individuală și în grup a fondului metodic și a surselor bibliografice (exemple de sarcini/produse realizate de către elevii promoțiilor precedente, exemple realizate de către profesioniști, etc.).

În scopul predării centrate pe elev, strategiile didactice se vor adapta caracteristicilor personale ale elevilor (auditiv, vizual, practic), în dependență de tipul psihologic (introvertit, extravertit) și alte particularități ce pot influența procesul de învățare:

- individualizarea și creșterea treptată a nivelului de complexitate a sarcinilor propuse fiecărui elev în funcție de progresul acestuia;
- diferențierea sarcinilor în funcție de abilități, pentru indivizi sau pentru grupuri diferite;
- utilizarea unor metode active-interactive (învățare prin descoperire, învățare problematizată, învățare prin creare/invenție);
- prezentarea sarcinilor în mai multe moduri (explicație teoretică, prezentarea vizuală: la calculator, proiector, exemple din fondul metodic.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Procesul de învățare-predare-evaluare pe competențe, presupune evaluarea pe parcursul întregului proces de instruire: evaluarea formativă (etapele de lucru) și evaluarea sumativă (finală). Metodele de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea rezultatelor scontate, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Criterii de evaluare a produselor elaborate sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr	Produse pentru elaborare	Criterii de evaluare a produselor elaborate
1.	Compoziție grafică.	<ul style="list-style-type: none"> • Validitatea proiectului – corespunderea acestuia cu cerințele temei propuse, respectarea termenilor de elaborare. • Nivelul de elaborare – logica și argumentarea ideilor prezentate, gradul de soluționare a sarcinei. • Calitatea proiectului – acuratețea realizării, posedarea tehnicilor de realizare. • Artistism - atitudinea individual-creativă a elevului față de îndeplinirea lucrării.
2.	Portofoliu cu material vizual.	<ul style="list-style-type: none"> • Corespunderea materialului cules tematicii în cauză. • Argumentarea (ideile, schițele susținute de material ilustrativ) • Completitudinea interpretării informațiilor prin prisma informației prezentate.
3.	Schiță liniară/tonală.	<ul style="list-style-type: none"> • Nivelul de elaborare – logica și argumentarea ideilor prezentate, gradul de soluționare a sarcinei. • Artistism - atitudinea individual-creativă a elevului față de îndeplinirea lucrării. • Redarea esenței subiectului în cauză
4.	Lucrare practică.	<ul style="list-style-type: none"> • Artistism - atitudinea individual-creativă a elevului față de îndeplinirea lucrării. • Corectitudinea aplicării noțiunilor: echilibrul tonal, armonia culorilor, principii și legități tehnologice. • Creativitatea și originalitate
5.	Referat.	<ul style="list-style-type: none"> • Validitatea referatului – corespunderea acestuia, față de cerințele temei propuse, respectarea termenilor de elaborare. • Nivelul de documentare/cercetare. • Folosirea limbajului de specialitate, adecvat temei în cauză.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

1. Sală de curs (pentru aproximativ 20 persoane) dotată cu tablă.
2. Mobilier comod (mese, scaune), ce permite lucru practic.
3. Material didactic: ilustrativ, digital.
4. Cel puțin un calculator.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1	Ion Daghi, "COMPOZIȚIA DECORATIVĂ FRONTALĂ", Editerra Prim, 2010.	Biblioteca / electronic	-
2	Indreica Simona, "EDUCAȚIE PLASTICĂ ȘI METODICĂ", Ed. Maria Cristea, 2007.	Biblioteca / electronic	-
3	Truica I. "ARTA COMPOZIȚIEI", Colecția de Artă, Ed. Polirom, 2011.	Biblioteca / electronic	-
4	Kőnig Frigyes, "COMPOZIȚIA", Colecția-Micul atelier, Editura Casa, 2017.	Biblioteca / electronic	-
5	Даглидеан К, "ДЕКОРАТИВНАЯ КОМПОЗИЦИЯ", Ростов-на-Дону, Феникс, 2010.	Biblioteca / electronic	-
6	Чернышев О. В. "ФОРМАЛЬНАЯ КОМПОЗИЦИЯ", Минск, Харвест, 2000.	Biblioteca / electronic	-
7	Голубева О. Л. "ОСНОВЫ КОМПОЗИЦИИ", Москва, Искусство, 2004.	Biblioteca / electronic	-